

2021-04-16

TJÄNSTESKRIVELSE  
Dnr KFKS 2020/1183

Kommunstyrelsens miljöutskott

## Miljödeklarera byggande av flerfamiljehus

Motion den 14 december 2021 av Christina Ståldal m.fl. (NL)

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår att kommunstyrelsen fattar följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige noterar att intentionerna i motionen uppfylls utifrån den beslutade strategin för miljö- och klimatambitioner samt noterar att det frivilliga certifieringssystemet som ett flertal byggherrar använder sig av, ligger i linje med vad motionärerna efterfrågar.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

### Sammanfattning av ärendet

Nackalistan föreslår i en motion att kommunen ska utarbeta ett underlag för bedömning och marknadsföring av graden av klimatanpassning för de byggherrar som så önskar samt marknadsföra det offentligt för att underlätta för bostadsspekulanterna att göra aktiva val.

Miljöenheten konstaterar att det pågående arbetet med miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen är i linje med vad motionärerna efterfrågar. Det existerar redan idag olika klassificeringar av miljöbyggnader som byggbolag använder sig av. Många av bolagen har höga ambitioner med avseende på miljö och hållbarhet kopplade till nyproduktion.

### Förslagen i motionen

Förslagen i motionen är:

- Att utarbeta ett underlag för bedömning och marknadsföring av graden av klimatanpassning av flerfamiljshus för de byggföretag som så önskar.
- Att marknadsföra detta offentligt så att hughade bostadsspekulanter lätt kan se olika lägenhetsobjekts miljömässiga kvaliteter och därmed göra ett aktivt val.

### Enhetens utredning och bedömning

Plan- och bygglagen, PBL, innehåller en begränsning av kommunens möjligheter att, generellt och i enskilda fall, ställa egna krav på byggnadsverks tekniska egenskaper, så kallade särkrav. Kommunen har dock ställt sig bakom flertal nationella initiativ för att möjliggöra för hur byggbranschen, tillsammans med politiker och andra beslutsfattare,



kan möjliggöra en omställning till fossilfritt och klimatneutralt Sverige. Exempel på sådana initiativ är Betonginitiativet och Fossilfritt Sveriges färdplan för fossilfri bygg- och anläggningssektor. Bygg- och anläggningssektorn är en av de sektorer som var snabba att erkänna ansvar och sammanställa en färdplan med förslag på lösningar. Färdplan för fossilfri konkurrenskraft – Bygg- och anläggningssektorn (Fossilfritt Sverige, 2018). Färdplanen undertecknades av branschföreträdare från Sveriges Byggindustrier, Skanska Sverige AB, NCC Building Sverige, Swerock AB, WSP Sverige AB och Chalmers Tekniska Högskola, och överlämnades till stadsminister Stefan Löfven den 25 april 2018. De senaste åren har klimatfrågan varit en viktig fråga för flertal byggbolag och många jobbar aktivt med den frågan.

Ett verktyg som byggbolag kan nyttja för att minska byggnaders miljö- och klimatpåverkan är att använda sig av ett certifieringssystem för byggnader. Miljöklassning/miljöcertifiering av byggnader är frivilligt och kan användas för att uppnå bättre prestanda utifrån bland annat miljö- och hälsosynpunkt. I Sverige används huvudsakligen fyra miljöcertifierings- eller miljömärkningssystem för byggnader. Tre av dessa innehåller någon form av beräkning av miljö- eller klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv. Miljöbyggnad är den mest använda miljöcertifieringen i Sverige.

I Nacka har antalet miljöcertifierade byggnader ökat från 63 stycken år 2015 till 191 stycken år 2020. Ökningen 2020 beror på ett projekt med Svanen-certifiering som har blivit färdig och omfattar 56 småhus. Totalt är det 115 småhus som är certifierade med Svanen, 70 byggnader med Miljöbyggnad och sex stycken med Breeam. Flera projekt pågår i kommunen med Svanen-certifiering med flera bostadsrätter alternativt småhus inom varje projekt.

Det finns idag ingen lag som säger att klimatpåverkan från en byggnad måste redovisas, men en ny lag om klimatdeklaration för byggnader samt en ändring i plan- och bygglagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 (prop. 2020/21:144). Förslagen innebär att byggherren ska ansvara för att upprätta och lämna in en klimatdeklaration till Boverket vid uppförande av nya byggnader.

Kommunens strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsbyggandet har som avsikt att bidra till ett mer klimatsmart byggande. Strategin för miljö- och klimatambitioner ska vägleda kommunen, byggaktörerna och övriga intressenter i arbetet med hållbar stadsutveckling. Prioriteringar och identifiering av mål och konkreta åtgärder sker i en öppen dialog mellan kommunen och byggaktörerna i respektive projekt. Processen ska också till alla tillämpliga delar präglas av ambitionerna i Agenda 2030. Det ska ske ett utbyte av goda exempel på hållbarhetsåtgärder mellan kommunen och byggaktörerna som kan vidareutvecklas i kommande projekt.

En viktig del i strategin för miljö- och klimatambitioner är att kommunen ska genomföra en årlig uppföljning till kommunstyrelsen och därigenom belysa hur miljö- och klimatarbetet i stadsutvecklingen fortskrider. Kommunens intention är att resultatet av uppföljningen av strategin och goda exempel på klimatanpassningsåtgärder ska lyftas fram och förmedlas exempelvis via kommunens hemsida. De enskilda projekten ska följa upp ambitionsnivåerna och överenskomna åtgärder som projektet beslutat om och arbetat med från start till avslut av projekt. Denna uppföljning följer projektens ordinarie uppföljning av projektmål.



Miljöenhetens konstaterar är att det inom bygg- och fastighetsbranschen redan finns olika miljöklassificeringar som byggbolagen använder sig av. Miljöenheten konstaterar även att det pågående arbetet med miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen utgör ett verktyg för att främja miljö- och hållbarhetsarbetet i kommunens stadsutveckling. Mot ovanstående bakgrund bedömer miljöenheten att det redan idag finns klassificeringar och ett pågående arbete som ligger i linje med den här aktuella motionen.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

### **Konsekvenser för barn**

Barnens särskilda intressen behöver beaktas fullt ut i deltagandeprocessen på miljö- och utvecklingsområdet för att säkra att de åtgärder som vidtas för att förbättra miljön får en hållbar verkan.

### **Handlingar i ärendet**

Bilaga 1. Motion

Per Enarsson  
Miljöchef  
Miljöenheten

Anastasja Stengred  
Miljösamordnare  
Miljöenheten